

Sprawozdanie

z kontroli przeprowadzonej na podstawie art. 34a w zw. z art. 5c pkt 3, art. 33 ust. 3 pkt 1-2 i ust. 4-6 ustawy o systemie oświaty z dnia 07.09.1991 r. w Szkole Podstawowej nr 36 ul. Słowackiego 45/56 60-521 Poznań w dniach od 10.09.2013 r. do 19.09.2013 r. z przerwami w dniach 13.09.2013 r., 17.09.2013 r. w przez Jadwigę Mazur- inspektora pracownika Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli Urzędu Miasta Poznania. Kontrola ujęta jest w planie kontroli Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli na rok 2013, zatwierdzonym przez Prezydenta Miasta Poznania. Prowadzona jest w trybie i na zasadach określonych w Zarządzeniu Nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania przez Urząd Miasta Poznania. Zawiadomienie o kontroli **akta kontroli str. 1-3**

I. Przepisy będące odniesieniem dla prowadzonej kontroli

- ustawa z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157 poz. 1240),
- ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 Nr 330 j.t.),
- ustawa z dnia 7 września 1994 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 j.t.),
- ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. 2008 Nr 223 poz. 1458),
- ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. Nr 168 j.t.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 128, poz. 861 ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 38 poz. 207 ze zmianami),

- rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103 ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247),
- Uchwała Nr LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie wydzielenego rachunku dochodów jednostek budżetowych Miasta Poznania, prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ze zmianami dokonanymi Uchwałą Nr LXXXV/517/2012 Rady Miasta Poznania z dnia 10 lipca 2012 r. zmieniająca Uchwałę Nr XXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie wydzielenego rachunku dochodów jednostek budżetowych Miasta Poznania, prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

II. Cel kontroli

Celem kontroli jest ocena prawidłowości prowadzonej gospodarki finansowej, sprawdzenie rzetelności prowadzonej ewidencji dochodów i wydatków, sprawdzenie zgodności sporządzanych sprawozdań z ewidencją księgową oraz gospodarowanie mieniem.

III. Zakres kontroli oraz okres objęty kontrolą

- A) Sprawdzenie ustanowionych wewnętrznych regulacji i ich realizacja w kontrolowanej jednostce w 2012 roku.
- B) Sprawdzenie wykonania planu finansowego dla wybranych dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej za okres od 01.12.2012 r. do 31.12.2012 r.

Kontrolą objęto:

- stosowanie procedur kontroli dochodów i wydatków dokonywanych ze środków publicznych, w tym zgodności z planem finansowym,
- stosowanie zasad wstępnej oceny celowości ponoszonych wydatków,
- prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- prawidłowość sporządzania sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych, sprawozdania finansowego, badanie zgodności danych wykazanych w ww. sprawozdaniach z ewidencją księgową,

- prawidłowość ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych,
- zasady gospodarowania mieniem.

IV. Przeprowadzone kontrole zewnętrzne realizacja wydanych zaleceń pokontrolnych

W dniach 19.09.2012 r. do 25.09.2012 r. pracownik Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli przeprowadził kontrolę w Szkole Podstawowej nr 36 w zakresie gromadzenia i rozdysponowania środków publicznych oraz gospodarowania mieniem. Kontrolę przeprowadzono na podstawie ksiąg rachunkowych, dowodów księgowych grudnia 2011 r.

Po kontroli sformułowano łącznie 30 zaleceń, które zostały przedstawione w treści wystąpienia pokontrolnego pismo: AWK-II.1711.1.21.2012 z dnia 07.12.2012 r., kopia pisma **akta kontroli str. 4-13**. Jednostka kontrolowana pismem z dnia 28.01.2013 r. złożyła informację o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych. Kopia pisma **akta kontroli str. 14-18**.

W toku prowadzonego badania biorąc pod uwagę dowody księgowe, księgi rachunkowe, sprawozdania sporządzone w 2012 r., dokumentację potwierdzającą przeprowadzenie inwentaryzacji składników majątku ustalono, iż jednostka nie zrealizowała wszystkich zaleceń pokontrolnych. Poniżej zestawiono zalecenie, które nie zostały wykonane.

Treść zalecenia

Dochody z tytułu odszkodowania z firm ubezpieczeniowych ujmować na koncie określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., (Dz. U. z 2010 r. Nr 128, poz. 861 ze zmianami).

Odpowiedź Dyrektora

Polecilam gł. Księgowej ujmować dochody z tytułu odszkodowań z form ubezpieczeniowych na koncie określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., (Dz. U. z 2010 r. Nr 128, poz. 861 ze zmianami).

Ustalenia kontrolera

W trakcie kontroli dochodów wydzielonego rachunku dochodów ustalono, że Szkoła Podstawowa nr 36 w 2012 r. uzyskała dochody w postaci odszkodowania z tytułu utraty majątku. Dochody te ewidencjonowane były na koncie 760 „Pozostałe przychody operacyjne”, a winny być ujęte na koncie 770 „Zyski nadzwyczajne”.

W związku z powyższym zalecenie nie zostało wykonane.

Treść zalecenia

Do raportów kasowych załączać dowody potwierdzające wypłatę gotówki z kasy KW „Kasa wypłaci”

Odpowiedź Dyrektora

Zobowiązałam osobę pełniącą obowiązki kasjera do załączania do raportów kasowych potwierdzających wypłatę gotówki z kasy KW „Kasa wypłaci”.

Ustalenia kontrolera

W trakcie kontroli raportów kasowych grudnia 2012 r. ustalono, brak dowodów KW „Kasa wypłaci” na wypłatę pomocy materialnej dla uczniów.

W związku z powyższym zalecenie nie zostało wykonane.

Treść zalecenia

W sprawozdaniu finansowym wykazywać dane liczbowe wynikające z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych prowadzonych zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Odpowiedź Dyrektora

Zobowiązałam gł. Księgową do rzetelnego i zgodnego z obowiązującymi przepisami przygotowania sprawozdań i wykazywania w sprawozdaniach danych liczbowych wynikających z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, prowadzonych zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Ustalenia kontrolera

W trakcie kontroli sprawozdania finansowego „zestawienie zmian w funduszu jednostki” ustalono, że dane liczbowe wykazane w pozycji strat za rok ubiegły wykazano dane liczbowe niezgodne z ewidencją księgową.

W związku z powyższym zalecenie nie zostało wykonane.

V. Informacje ogólne o jednostce

A. Sprawdzenie wewnętrznych regulacji obowiązujących w kontrolowanej jednostce w 2012 roku.

1. Ustalenia szczegółowe:

1.1. Szkoła prowadzi działalność organizacyjno - prawną w formie jednostki budżetowej w oparciu o Statut, który przyjęty został uchwałą Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej nr 36 z dnia 29 listopada 2010 r. Zmiany do statutu wprowadzane są aneksami, ostatnia

zmiana: aneks z dnia 31 sierpnia 2011 r. przyjęty uchwałą Rady Pedagogicznej dnia 1 września 2011 r.

Działalność szkoły w imieniu organu prowadzącego tj. miasta Poznania nadzoruje Wydział Oświaty Urzędu Miasta Poznania. Nadzór pedagogiczny sprawuje Wielkopolski Kurator Oświaty.

1.2. Zasady rachunkowości zostały wprowadzone Zarządzeniem nr 1/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. Zarządzeniem nr 1/2013 z dnia z dnia 02.01.2013 r. wprowadzono zmiany do ww. zarządzenia. Oceny prawidłowości opracowania polityki dokonano w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 19-23.**

1.3. W jednostce obowiązują również następujące uregulowania w zakresie gospodarki finansowo- księgowej:

- Zarządzenie nr 21/2011 z dnia 3 stycznia 2011 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania procedur obiegu dokumentów.
- Zarządzenie nr 3/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. w sprawie wprowadzenia procedur gospodarki kasowej.
- Zarządzenie nr 4/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. w sprawie procedur ewidencji i sporządzania sprawozdań budżetowych Rb-WSa w zakresie wydatków strukturalnych.
- Zarządzenie nr 6/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. w sprawie wprowadzenia procedur inwentaryzacyjnych.
- Zarządzenie nr 11/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. w sprawie wprowadzenia procedur zasad ewidencji i gospodarowania drukami ścisłego zarachowania.

Wnioski:

Opracowana przez jednostkę dokumentacja opisująca przyjęte zasady rachunkowości zawiera wszystkie elementy wymagane przepisami art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 Nr 330 j.t.). W przedłożonych kontrolerowi procedurach gospodarki kasowej wprowadzonych zarządzeniem nr 3/2011 przywołano nieobowiązujące przepisy prawa tj. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14.10.1998 r. Dz. U. Nr 129, poz. 858 (uchylone z dniem 11.07.2010 r.) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29.06.2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształceniu w inną formę organizacyjno – prawną (Dz. U. Nr 116 poz.783) uchylone z dniem 01.01.2011 r. W 2013 r. podstawy prawne zostały uaktualnione.

3. Inne unormowania obowiązujące w jednostce

Obowiązujące w 2012 r. uregulowania zostały przedstawione w dokumencie sporządzonym przez Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 36 **akta kontroli str. 23A.**

4. Środowisko wewnętrzne

4.1. Kadra zarządzająca

4.1.1. Dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 36 jest *Pani Katarzyna Czyż*, której stanowisko kierownicze powierzono z dniem 1 września 2012 r. na czas do dnia 31 sierpnia 2017 r. na podstawie zarządzenia nr 398/2012/P z dnia 12.06. 2012 r. Prezydenta Miasta Poznania. Pierwsze powierzenie obejmowało okres od 1 września 2007 r. do dnia 31 sierpnia 2012 r. Zastępcą Dyrektora Szkoły jest *Pani Bogumiła Łuczak* na mocy powierzenia stanowiska wice Dyrektora przez Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 36.

4.1.2. Na stanowisku głównego księgowego zatrudniona jest *Pani Marzenna Plezia* od dnia 02.09.1998 r. na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy. Ww. posiada wykształcenie wyższe- licencjat w zakresie finansów i rachunkowości oraz ponad sześcioletni staż pracy na stanowisku głównego księgowego. Pani Marzenna Plezia spełnia wymogi art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zmianami) ustalone dla stanowiska głównego księgowego. Kontrolująca stwierdziła, iż w aktach osobowych znajduje się dokument potwierdzający niekaralność głównej księgowej oraz zakres czynności i obowiązków służbowych.

Zakres obowiązków Dyrektor jednostki określił głównemu księgowemu w dniu rozpoczęcia pracy w dniu 02.09.1998 r. Następnie aneksami wprowadzano zmiany, ostatnia z dnia 19 września 2012 r. zmieniająca podstawę prawną powierzenia obowiązków. Zakres opracowano w oparciu o art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zmianami).

➤ Dyrektor powierzył głównemu księgowemu obowiązki i odpowiedzialność w zakresie:

- prowadzenia rachunkowości,
- wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi,
- dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,
- dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

Zakres obowiązków został podpisany przez głównego księgowego oraz Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 36.

4.1.3. Pozostali pracownicy kontrolowanej jednostki

- Nauczyciele- 32 etaty 35 osób,
- etaty urzędnicze- 3, 50 etatu 4 osoby,
- etaty obsługowe i pomocnicze – 9 etatów 9 osób.

Zestawienie zatrudnienia na dzień 31.12.2012 r. sporządzono na podstawie aneksu nr 6 z dnia 17 grudnia 2012 r.

5. Mechanizmy kontroli w zakresie gospodarki finansowej

Na podstawie zbadanej dokumentacji finansowo - księgowej miesiąca grudnia 2012 r., wymaganych przepisami prawa i sporządzonych przez kontrolowaną jednostkę sprawozdań można stwierdzić, że mechanizmy kontroli finansowej funkcjonowały w ograniczonym zakresie. W wyniku przeprowadzonej analizy wiarygodności sprawozdań budżetowych, sprawozdania z operacji finansowych oraz sprawozdania finansowego „zestawienie zmian w funduszu jednostki” stwierdzono błędy polegające na wykazaniu w sprawozdaniu budżetowym Rb-28S sporządzonym dla rozdziału 80101 „Szkoły podstawowe” § 4210-Zakup materiałów i wyposażenia w zestawieniu zmian w funduszu jednostki w pozycji „strata za rok ubiegły” oraz sprawozdaniu Rb-N danych niezgodnych z księgami rachunkowymi. Ustalone w toku badania nieprawidłowości dotyczyły również nieprzestrzegania zapisów rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont (...) w zakresie ewidencji na kotach rozrachunkowych (dotyczy konta 201) oraz kont zespołu 7 „Przychody, dochody i koszty” (dotyczy nieprawidłowej ewidencji odszkodowania z tytułu zdarzeń losowych).

Z powyższych ustaleń wynika, iż w jednostce istnieje konieczność usprawnienia mechanizmów kontroli finansowej w obszarze, w którym stwierdzono ww. nieprawidłowości. Kontrola w zakresie gospodarowania składnikami majątku wykazała, że w jednostce w 2012 r. potwierdzono rzetelność stanu ewidencyjnego majątku w drodze spisu z natury.

6. Gospodarowanie mieniem

6. Dyrektor Szkoły Nr 36 posiada trzy decyzje o trwałym zarządzie, które z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania zostały podpisane przez zastępcę dyrektora ds. ewidencyjnych i geodezyjnych. Wspomniana dokumentacja dotyczy trzech różnych nieruchomości, które

zostały przekazane w trwały zarząd na rzecz Szkoły Podstawowej nr 36 kopie decyzji **akta kontroli str.24-34.**

6.1. Ewidencja środków trwałych prowadzona jest na przewidzianych w Zakładowym Planie Kont, kontach zespołu 0 „*Majątek trwały*” oraz w księdze inwentarzowej prowadzanej ręcznie. Środki trwałe o okresie ekonomicznej użyteczności dłuższej niż 1 rok i wartości początkowej równej lub wyższej od ustalonej w art. 16 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych ewidencjonowane są na koncie 011 „*Środki trwałe*”. Zgodnie z polityką rachunkowości, pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne powyżej wartości jednorazowej 300,00 zł, podlegają ewidencji ilościowo - wartościowej w księgach inwentarzowych prowadzonych ręcznie w korespondencji z kontem 013 „*Pozostałe środki trwałe*” oraz 020 „*Wartości niematerialne i prawne*”. Wyposażenie placówki (pozostałe środki trwałe) do wartości jednorazowej 300,00 zł, i okresie użytkowania powyżej 1 roku ewidencjonuje się jednorazowo, w księgach inwentarzowych bez konieczności ujmowania na kontach syntetycznych. W 2012 r. nie dokonywano likwidacji składników majątku

6.2. Szkoła Podstawowa nr 36 posiadała następujący majątek trwały stan na dzień 31.12.2012 r. (wartość brutto):

- środki trwałe wg ewidencji księgowej konto 011 – 3 399 956,46 zł,
- majątek trwały wg ksiąg inwentarzowych- 3 399 956,46 zł,
- pozostałe środki trwałe wg ewidencji księgowej konto 013 – 280 218,92 zł,
- pozostałe środki trwałe wg ksiąg inwentarzowych- 271 021,20 zł (różnica 9 197,72 zł)
- zbiory biblioteczne wg ewidencji księgowej konto 014 - 44 744,14 zł,
- zbiory biblioteczne wg ksiąg inwentarzowych- 44 744,14 zł,
- wartości niematerialne i prawne konto 020 – 17 062,75 zł
- wartości niematerialne i prawne wg ksiąg inwentarzowych – 17 061,75 zł (**różnica 1,00 zł**)

6.3. W trakcie kontroli stwierdzono, różnice pomiędzy kontem 013 „*Pozostałe środki trwałe*” a księgami inwentarzowymi w kwocie **9 197,72 zł** oraz pomiędzy kontem księgowym 020 „*Wartości niematerialne i prawne*” a księgą inwentarzową w kwocie 1,00 zł”.

W związku z powyższym poproszono o złożenie wyjaśnień główną księgową. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt. *”Różnica pomiędzy kontem 020 „Wartości niematerialne i prawne” a księgą inwentarzową w kwocie 1, 00 zł wynika z błędnego odczytania wartości z księgi inwentarzowej podczas weryfikacji. Różnica w kwocie 9 179,72 zł pomiędzy kontem księgowym 013 „Pozostałe środki trwałe” a księgami inwentarzowymi wynika z faktu, iż pierwotnie WNiP były ujęte w księdze inwentarzowej ogólnej pozostałe środki trwałe. W wyniku przeprowadzonej kontroli w 2011 r. stwierdzono, że powinny być przeniesione do nowej założonej wyłącznie dla WNiP. Kwota 9 197,72 zł nie została jednak wyksięgowana*

ju

z konta 013 a wprowadzona prawidłowo na konto 020. W roku 2013 zostanie dokonana korekta zapisów księgowych na kontach 013 i 072. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 35.**

Nieprawidłowości:

Na dzień 31.12.2012 r. stwierdzono niezgodność sald ewidencji syntetycznej z saldami wynikającymi z ewidencji analitycznej prowadzonej do kont:

- 013 "Pozostałe środki trwałe" różnica **9 197,72 zł**
- 020 "Wartości niematerialne i prawne" różnica **1,00 zł.**

Powyższe narusza przepis art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. rachunkowości.

7. Inwentaryzacja

Zarządzeniem nr 6/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. Dyrektor jednostki wprowadził procedury inwentaryzacyjne.

a) Środki pieniężne.

Na koniec roku obrotowego została przeprowadzona inwentaryzacja środków pieniężnych w kasie oraz druków ścisłego zarachowania. Inwentaryzację przeprowadzono w obecności osoby materialnie odpowiedzialnej **Pani Halina A.** Środki pieniężne na rachunku bankowym zostały zinwentaryzowane na dzień 31.12.2012 r. metodą potwierdzenia sald. Salda zgodne są z saldami wykazanymi przez bank na dzień 31.12.2012 r. Szczegółowe informacje dotyczące inwentaryzacji środków pieniężnych **akta kontroli str. 36-37**

b) Należności i zobowiązania.

Na dzień 31.12.2012 r. nie została przeprowadzona inwentaryzacja należności i zobowiązań metodą weryfikacji sald, w celu stwierdzenia, czy rzeczywiście posiadane dokumenty potwierdzają istnienie określonego salda, czy jest ono realne i prawidłowo wycenione. Szczegółowe informacje dotyczące inwentaryzacji należności i zobowiązań **akta kontroli str. 36-37.** Protokół z inwentaryzacji **akta kontroli str. 38.**

c) Materiały.

Kontrolowana jednostka nie posiada składników majątku obrotowego ewidencjonowanych na koncie 310 "Materiały".

d) Środki trwałe pozostałe środki trwałe, wartości niematerialne i prawne.

Ostatnia inwentaryzacja majątku została przeprowadzona według stanu na dzień 31.12.2012 r. na podstawie Zarządzenia nr 3 z dnia 14 grudnia 2012 r. Z arkuszy spisowych wynika, że spisano z natury środki trwałe, pozostałe środki trwałe objęte ewidencją ilościowo - wartościową, ewidencją ilościową oraz wartości niematerialne i prawne. Po kontroli

dokumentacji dotyczącej inwentaryzacji ustalono, że środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne zostały spisane łącznie a nie na oddzielnych arkuszach, co jest niezgodne z § 15 pkt 11 obowiązujących w jednostce procedur inwentaryzacyjnych. Kopie arkuszy spisowych wraz z kopią procedur znajdują się w **aktach kontroli str. 39-55**. Ponadto stwierdzono, że do inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych zastosowano niewłaściwą metodę, mianowicie spis z natury. Wartości niematerialne i prawne to prawa majątkowe o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok. Są nimi patenty, licencje, znaki towarowe, programy komputerowe. Jak sama nazwa wskazuje, są one niematerialne, czyli nie można ich dotknąć, zważyć, zmierzyć, policzyć, a na tym właśnie polega spis z natury. W związku z powyższym jedyną prawidłową metodą zinwentaryzowania wartości niematerialnych i prawnych jest metoda weryfikacji salda. Szczegółowe informacje dotyczące inwentaryzacji majątku **akta kontroli str. 36-37**.

Nieprawidłowości dotyczące inwentaryzacji majątku.

Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne zostały spisane łącznie a nie na oddzielnych arkuszach, co jest niezgodne z § 15 pkt 11 obowiązujących w jednostce procedur inwentaryzacyjnych. Ponadto przy inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych zastosowano metodę spisu z natury, a nie jak należało weryfikację sald.

B. Sprawdzenie prawidłowości wykonania planu finansowego dla wybranych dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej za rok 2012

1. Ocena mechanizmów kontroli w stosunku do realizacji planu finansowego, ewidencjonowania operacji gospodarczych i finansowych, prawidłowości sporządzania sprawozdań w zakresie: operacji finansowych, sprawozdań budżetowych, sprawozdania finansowego. Ocena zgodności ww. sprawozdań z ewidencją księgową.

2. Plan dochodów i jego realizacja (budżet).

Struktura dochodów - plan i wykonanie rozdział: 80101 „Szkoły Podstawowe”

Tabela nr 1

Klasyfikacja Budżetowa Rozdział 80101 §§	Plan po zmianach	Dochody wykonane			
		Wg Rb-27S	Wg ewidencji księgowej		
			Syntetycznej	Analitycznej	Nr konta księgowego
§0690-wpływy z różnych opłat	289,00	289,00	289,00	289,00	221/720
Razem	289,00	289,00	289,00	289,00	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

Kontrolowana jednostka złożyła w Urzędzie Miasta Poznania w Wydziale Oświaty sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za rok 2012. Ze sprawozdania wynika, że wykonano dochody w kwocie 289,00 zł. W wyniku kontroli ustalono, że wykazana w sprawozdaniu kwota zgodna jest z ewidencją księgową konta 222" Rozliczenie dochodów budżetowych. W trakcie kontroli ustalono, że wykazana w § 0690 kwota 289,00 zł dotyczy wpłat z tytułu wydawania duplikatów legitymacji.

2.1. Ewidencja księgową dochodów prowadzona była w okresie objętym kontrolą na następujących kontach księgowych: 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”. Kopia sprawozdania Rb-27 S stanowi **akta kontroli str. 56-60.**

Zrealizowane przez jednostkę dochody za miesiąc grudzień w kwocie 9,00 zł zostały przekazane do budżetu miasta dnia 14.12.2012 r. wyciąg bankowy nr 190.

Wydatki - budżet

3. Kontroler biorąc pod uwagę dowody księgowe, księgi rachunkowe, sprawozdania budżetowe, konfrontując to z planem finansowym i jego wykonaniem sporządził zestawienie wydatków zakwalifikowanych do poszczególnych rozdziałów: 80101 „Szkoły podstawowe”, 80103 „Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych”, 80146 „Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli”, 80195 „Pozostała działalność”, 85401 „Świetlice szkolne”, 85415 „pomoc materialna dla uczniów”.

Tabela nr 2

Nazwa paragrafu	Plan po zmianach	Wydatki wykonane narastająco za okres od początku roku do 31.12.2012		Wydatki wykonane w 12.2012 wg ewidencji księgowej	% wyk. XII/2012
		Wg sprawozdań Rb-28S	Wg ksiąg rachunkowych		
1	2	3	4	5	6
3020 - wydatki osobowe niezaliczne do wynagrodzeń	41 152,00	41 072,00	41 072,00	-	-
§3260-inne formy pomocy dla uczniów	10 200,00	10 200,00	10 200,00	10 200,00	100,00
§ 4010- wynagrodzenia osobowe pracowników	1 755 758,00	1 751 805,59	1 751 805,59	163 717,94	9,32
§4110 - składki na ubezpieczenia społeczne	302 997,00	299 892,44	299 892,44	25 909,83	8,55
§ 4120 - składki na fundusz pracy	41 540,00	39 135,87	39 135,87	7 669,01	18,46
§ 4170 - wynagrodzenia bezosobowe	4 675,00	4 172,12	4 172,12	133,95	2,87
§ 4210- zakup materiałów i wyposażenia	100 233,00	98 459,57	98 833,81	4 052,44	4,04
§ 4240 - zakup pomocy dydaktycznych książek	1 719,00	1 717,51	1 717,51	-	-

§ 4260 - zakup energii	177 529,00	177 277,94	177 277,94	22 516,23	12,68
§ 4270 - zakup usług remontowych	88 262,00	88 260,56	88 260,56	-	-
§4300 - zakup usług pozostałych	42 106,00	41 932,48	41 932,48	2 735,41	6,52
§4350- zakup usług dostępu do sieci Internet	350,00	321,60	321,60	-	-
§4370- opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	3 110,00	3 110,00	3 110,00	166,67	5,36
§4440- odpisy na ZFŚS	141 408,00	141 408,00	141 408,00	-	-
4700 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	4 559,00	4 557,90	4 557,90	-	-
Razem	2 715 598,00	2 703 697,82	2 703 323,58	237 101,48	8,73

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

3.1. Kontroler stwierdził, że dane liczbowe wykazane w skontrolowanych sprawozdaniach Rb-28S sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31.12.2012 r. nie są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Niezgodność dotyczy sprawozdania Rb-28S sporządzonego dla rozdziału 80101 „Szkoły podstawowe”. W paragrafie 4210- zakup materiałów i wyposażenia w sprawozdaniu wykazano kwotę 86 275,61 zł natomiast z ewidencji księgowej § 4210 wynika kwota 85 901,37 zł (**różnica 374,24 zł**). Kopie sprawozdań Rb-28S sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31.12.2012 r. **akta kontroli str. 61-75.**

3.1.1. W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością poproszono o wyjaśnienie główną księgową.

Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt. „Sprawozdanie roczne Rb-28S w § 4210 wykazuje rzeczywiste wydatki w kwocie 86 275,61 zł jakie poniosła szkoła w 2012 r. Różnica między sprawozdaniem a księgami rachunkowymi wynika z faktu iż została podwójnie zapłacona faktura 474/0/2012 Firmy Biuro Serwis na kwotę 374,24 zł. W księgach ujęto podwójną zapłatę, ale zaksięgowano (prawidłowo) tylko jedną fakturę. Nadpłatę wyżej wymienionej faktury ujęto, jako należność w sprawozdaniu Rb-N w grudniu 2012 r. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 76.**

3.1.2. Ze sporządzanych sprawozdań dotyczących działu **801** „Oświata i wychowania” rozdziałów: 8010, 80103,80146,80195, działu **854** „Edukacyjna opieka wychowawcza” rozdziałów: 85401, 85415 i dokumentacji księgowej wynika, że wydatki budżetowe za okres od stycznia do grudnia 2012 r. wyniosły ogółem **2 703 697,82 zł.**

3.2. Szczegółową kontrolą objęto wszystkie wydatki dokonane w poszczególnych rozdziałach w miesiącu grudniu 2012 r. Ogólna kwota skontrolowanych wydatków grudnia wynosi **237 101,48 zł** co stanowi **8,73 %** planowanych wydatków ww. paragrafów. Kopia sprawozdania Rb- WSa **akta kontroli str. 77-81.**

Wnioski:

Kontrolowana jednostka w miesiącu grudniu 2012 r. wydatkowała przydzielone jej środki zgodnie z zatwierdzonym planem finansowym. Wydatki dokonywane były na cele, dla których jednostka została powołana. W miesiącu objętym kontrolą wydatki ponoszone były w prawidłowej wysokości, nie były przekraczane terminy wymagalności zobowiązań.

3.3. Nieprawidłowości:

Sprawozdanie Rb-28S dla rozdziału 80101 „Szkoły podstawowe” za okres od początku roku do dnia 31.12.2012 r. sporządzone zostało z naruszeniem zasad określonych w § 9 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 03.02.2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz.103), który mówi między innymi, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. W przypadku, ww. sprawozdania dane liczbowe wykazane po stornie wydatków w § 4210 zakup materiałów i wyposażenia nie są zgodne z ewidencją księgową różnica pomiędzy sprawozdaniem a ewidencją księgową wynosi **374,24 zł**. Szczegóły opisano w pkt 3.1 sprawozdania. Stwierdzona okoliczność wskazuje na naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. nr 136 j.t.) Zgodnie z art. 26 ust. 2 cytowanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia działania lub zaniechanie, którego przedmiotem są środki finansowe w wysokości nieprzekraczającej jednorazowo, a w przypadku więcej niż jednego działania lub zaniechania- łącznie w roku budżetowym, kwoty minimalnej, czyli przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim wynosiło **2 917, 44 zł**, które opublikowane zostało w Monitorze Polskim Nr 15, poz. 156.

4. Struktura dochodów - plan i wykonanie (Wydzielony Rachunek Dochodów)

Rada Miasta Poznania upoważniła jednostkę kontrolowaną do gromadzenia dochodów na wydzielonym rachunku dochodów na mocy Uchwały NR LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. ze zmianami.

4.1. Zestawienie dochodów wykonanych przez Szkołę Podstawową nr 36 wg ksiąg rachunkowych, sprawozdania Rb-34S z wykonania dochodów i wydatków na rachunku,

o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych sporządzonym za okres od początku 2012 r. do 31.12.2012 r.

Tabela nr 3

Klasyfikacja Budżetowa Rozdział: 80101 §§	Plan po zmianach	Dochody wykonane			
		Wg Rb-34S	Wg ewidencji księgowej		Nr konta księgowego
			Syntetycznej	Analitycznej	
0750 – <i>dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze</i>	25 000,00	24 958,99	24 958,99	24 958,99	132-0750/760
0690- <i>wpływy z różnych opłat</i>	100,00	100,00	100,00	100,00	132-0690/760
0970- <i>wpływy z różnych dochodów.</i>	47 000,00	42 329,91	42 329,71	42 329,71	132-0970/760
Razem	72 100,00	67 388,90	67 388,90	67 388,90	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

4.1.1. Kontroler ustalił, że na dochody w poszczególnych paragrafach składały się:

§ 0750 – dochody z najmu składników majątkowych,

§ 0690 – wpłata za media przy wykonywanym na terenie szkoły remoncie,

§ 0970 – wpłaty z tytułu odszkodowania z firm ubezpieczeniowych, wpłaty za basen.

4.1.2. Prawidłowość zawartych umów oceniono w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 82-83**. Z kwestionariusza kontroli wynika, że:

- skontrolowane umowy nie zostały zawarte na okres dłuższy niż trzy lata,
- umowy zawierają klauzule dotyczącą naliczania odsetek w przypadku nieterminowej zapłaty,
- główna księgowa prowadzi ewidencje rozrachunków wg kontrahentów.

Kopie wybranych do kontroli umów najmu **akta kontroli str. 83A-83I**.

4.1.3. Kontroli poddano terminowość płatności z tytułu zawartych umów. Terminy płatności przedstawiono w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 84**.

Ze sporządzonego zestawienia wynika, że należności z tytułu najmu regulowane były przez najemców zgodnie z terminami wynikającymi z umów. Rachunki wystawiane były w terminach umożliwiającym terminowe regulowanie należności.

4.2. Nieprawidłowości w zakresie zawartych umów:

a) W umowach najmu, jako wynajmującego wskazano Szkołę Podstawową nr 36 jednostkę budżetową, która nie posiada osobowości prawnej, a co za tym idzie nie może samoistnie występować w stosunkach umownych. W związku z powyższym, umowy winny być

zawierane pomiędzy Miastem Poznań reprezentowanym przez Dyrektora jednostki w ramach pełnomocnictwa udzielonego przez Prezydenta Miasta Poznania, zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 j.t.).

Zarządca działający w stosunku trwałego zarządu jest przedstawicielem ustawowym właściciela. W stosunkach z osobami trzecimi występuje, jako strona i składa oświadczenia woli, ale nie działa w imieniu własnym, lecz w imieniu reprezentowanego. Czynności zarządu mieniem jednostki samorządu terytorialnego, w tym zawarcie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia zawierane przez trwałego zarządcę, w tym wypadku szkołę lub przedszkole, są czynnościami właściciela tego mienia komunalnego, tj. jednostki samorządu terytorialnego. Zatem stroną umów cywilnych dotyczących nieruchomości powierzonych w trwały zarząd miejskim jednostkom oświatowym jest Miasto Poznań. Trwały zarząd nie jest cywilnym prawem podmiotowym i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej nie mogą uzyskać cywilnego prawa podmiotowego.¹

b) Dochody z tytułu odszkodowania z firm ubezpieczeniowych zostały ujęte na koncie 760 „Pozostałe przychody operacyjne”, co jest niezgodne z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 128, poz. 861 ze zmianami). Zgodnie z cytowanym rozporządzeniem odszkodowanie z firmy ubezpieczeniowej winno być ujęte na koncie 770 „Zyski nadzwyczajne”.

5. Na dzień 31.12.2012 r. wystąpiły należności wymagalne w kwocie **608,41 zł** co wynika ze sprawozdania Rb-N sporządzonego wg. stanu na koniec IV kwartału 2012 r. natomiast w księgach rachunkowych konto 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” wykazuje saldo po stronie Ma w kwocie **867,56 zł**.

W związku z powyższym poproszono o wyjaśnienia główną księgową. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt. „ Kwota należności 608,41 zł wykazana w sprawozdaniu Rb-N sporządzonym wg stanu na koniec IV kwartału 2012 r. wynika z obrotów na koncie 201 po stronie WN. Na koniec IV kwartału konto 201 wykazywało również saldo zobowiązań z terminem płatności w styczniu 2013 r. Księgowość w SP 36 posługuje się programem

---

¹ W. Sobejko; „Charakter prawny instytucji trwałego zarządu oraz instytucji gospodarowania w ustawie o gospodarce nieruchomościami”, KPP 2000, z.1, s.83 i n.

VULCAN, który miał błędnie ustawione rozrachunki i w sposób czytelny nie wykazywał sald należności i zobowiązań. W efekcie tych błędnych ustawień kompensował należności i zobowiązania wykazując w zestawieniu obrotów i sald obraz saldo – sald”. Treść wyjaśnienia akta kontroli str. 85. Kopia sprawozdania Rb- N akta kontroli str. 86-87.

5.1. Nieprawidłowości w zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-N.

W sprawozdaniu Rb-N sporządzonym wg stanu na koniec I kwartału 2012 r. wykazano saldo sald strony Wn i Ma konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, czyli dokonano kompensaty należności i zobowiązań, czym naruszono art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 j.t. ze zmianami). Saldo Wn kont rozrachunkowych winno wykazywać stan należności, saldo Ma stan zobowiązań, zgodnie z zasadami funkcjonowania takich kont określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca, 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2010 Nr 128, poz. 861 ze zmianami).

Wykazanie w sprawozdaniu Rb-N danych niezgodnych z ewidencją księgową narusza przepis § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

Wydatki wydzielony rachunek dochodów

6. Kontroler biorąc pod uwagę dowody księgowe, księgi rachunkowe, sprawozdanie budżetowe Rb-34S sporządził zestawienie wydatków wydzielonego rachunku dochodów rozdział: 80101 „Szkoly podstawowe”.

Tabela nr 4

Nazwa paragrafu	Plan po zmianach	Wydatki wykonane narastająco za okres od początku roku do 31.12.2012		Różnica	Wydatki wykonane w 12.2012 wg ewidencji księgowej	% wyk.
		wg sprawozdania Rb-34S	wg ksiąg rachunkowych			
1	2	3	4	5	6	7
§ 4170 - wynagrodzenia bezosobowe	6 850,00	6 691,52	6 691,52	-	-	-
§ 4210- zakup materiałów i wyposażenia	5 125,00	5 124,05	5 124,05	-	254,19	3,71
§ 4260 - zakup energii	18 656,00	14 108,05	14 108,05	-	8 395,41	45,00
§ 4270 - zakup usług remontowych	13 491,00	13 489,61	13 489,61	-	2 756,03	20,43

§ 4300 - zakup usług pozostałych	25 898,00	25 895,67	25 895,67	-	2 963,24	11,44
§ 4480 – podatek od nieruchomości	1 370,00	1 370,00	1 370,00	-	-	-
§ 4700 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	710,00	710,00	710,00	-	250,00	35,21
Razem	72 100,00	67 388,90	67 388,90	-	14 618,87	20,28

Zródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

6.1. Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Ogólna kwota skontrolowanych wydatków miesiąca grudnia 2012 r. z wydzielonego rachunku dochodów wynosi **14 618,87 zł**, co stanowi **20,28 %** planowanych wydatków ww. paragrafów. Kopia sprawozdania Rb-34S **akta kontroli str. 88-95**

7. Na dzień 31.12. 2012 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Kopia sprawozdania Rb-Z **akta kontroli str. 96-98.**

8. Prawdliwość sporządzania sprawozdań

8.1. Ocenie poddano prawidłowość sporządzania sprawozdań budżetowych, sprawozdania finansowego oraz sprawozdań z operacji finansowych. Kwestionariusz kontroli sprawozdań **akta kontroli str. 99-101.** Kopia sprawozdania finansowego wraz z załącznikami **akta kontroli str. 102-115.**

Wnioski:

Szkoła Podstawowa nr 36 sporządziła roczne sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych i Rb-27S z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego w obowiązujących terminie. Sprawozdania z operacji finansowych Rb-N, Rb-Z sporządzone wg stanu na koniec IV kwartału zostały sporządzone zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247). Dane liczbowe wykazane w bilansie, rachunku zysków i strat zgodne są z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

8.2. Nieprawidłowości w zakresie sporządzania sprawozdań:

Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu Rb-28S sporządzonym dla rozdziału 80101 „Szkoły podstawowe” § 4210- zakup materiałów i wyposażenia” są niezgodne z ewidencją księgową. Szczegóły opisano w pkt 3.3. niniejszego sprawozdania.

Nieprawidłowości w zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-No stanie należności wg stanu na koniec IV kwartału 2012 r. opisano w pkt 5.1. sprawozdania.

Sprawozdanie finansowe zestawienie zmian w funduszu jednostki sporządzono z naruszeniem przepisów art. 4 ust. 1 ustawy w związku z art. 24 ust.1 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu w pozycji *strata za rok ubiegły* są niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. W sprawozdaniu wykazano kwotę 2 723 593,95 zł natomiast z ewidencji księgowej B.O. konto 860 wynika kwota 2 701 971, 50 **różnica 21 622, 45 zł.**

8.3. W związku z powyższym poproszono główną księgową o wyjaśnienia. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt. *” Różnica między ewidencją księgową konta 860 BO 2012 a sprawozdaniem finansowym w zestawieniu zmian w funduszu jednostki w pozycji strata za rok ubiegły na kwotę 21 622,45 zł stanowi saldo konta 800 „Fundusz jednostki” Wydzielonego Rachunku Dochodów. Nie jestem w stanie wyjaśnić, dlaczego ww. kwota została doliczona do straty za rok 2012. Dołożę wszelkich starań, aby wyjaśnić zaistniałą sytuację i wykonać sprawozdanie finansowe za rok 2013 w sposób rzetelny.* Treść wyjaśnienia akta kontroli str. 116.

9. Kontrola gospodarki pieniężnej

9.1. Kontrola operacji gospodarczych związanych z wydatkami występującymi na rachunku podstawowym jednostki w okresie od 01.12.2012 r. do 31.12.2012 r.

Zestawienie skontrolowanych dowodów księgowych

Miesiąc	Numery wyciągów bankowych	Numery Raportów kasowych	Numery księgowe sprawdzonych dowodów księgowych	Numery list płac	Potwierdzenie na dowodach procedur kontroli		Liczba sprawdzonych dowodów księgowych
					Tak	Nie	
Grudzień (budżet)	185-198	RK Nr 26/2012 za okres od 03.12.-03.12.2012 r., RK Nr 27 za okres od 18.12.-18.12.2012 r.	564-634	Listy płac od nr 347 do 350 z dnia 28.11.2012 r., Lista płac nr 351 z dnia 04.12.2012 r., Lista nr 352 z dnia 19.12.2012 r., Lista 353 z dnia 17.12.2012 r., Listy płac od numeru 354-357 z dnia 20.12.2012 r.	x		13 wyciągów bankowych, 30 faktur

Grudzień (WRD)	111-123	RK Nr 12 za okres od 12.12.-12.12.2012 r., · RK Nr 13 za okres od 18.12.-18.12.2012 r.	184-220		x		12 wyciągów bankowych, 15 faktur
-------------------	---------	--	---------	--	---	--	----------------------------------

W wyniku kontroli dowodów księgowych obejmujących okres od 01.12.2012 r. do 31.12.2012 r. stwierdzono, że:

- zapisy w wyciągach bankowych zgodne są z dowodami źródłowymi,
- na dowodach księgowych znajduje się potwierdzenie przeprowadzenia kontroli, wymaganej uregulowaniami wewnętrznymi,
- wydatki zatwierdzane są zgodnie z obowiązującymi w jednostce procedurami,
- w dokumentacji znajdują się wszystkie wyciągi bankowe dokumentujące operacje pieniężne dokonywane za pośrednictwem banku,
- salda początkowe w wyciągach bankowych są zgodne z saldami końcowymi,
- dane zawarte w wyciągach bankowych zgodne są z danymi zawartymi w dowodach źródłowych potwierdzających dokonane operacje (fakturach, rachunkach, listach płac),
- wypłata gotówki z kasy jest dokonywana za pokwitowaniem wraz z datą przez osobę odbierającą gotówkę, za wyjątkiem przypadku opisanego poniżej,
- ujęte w raportach operacje gospodarcze potwierdzone są dowodami źródłowymi (fakturami, rachunkami, zastępczymi dowodami kasowymi za wyjątkiem jednego przypadku, kiedy potwierdzenia odbioru gotówki dokonano na liście dotyczącej pomocy materialnej dla uczniów).

10. Prowadzenia gospodarki kasowej

10.1. Szczegółowe informacje dotyczące prawidłowości prowadzenia gospodarki kasowej przedstawiono w kwestionariuszu o nazwie „Kontrola gospodarki kasowej”. Kwestionariusz kontroli **akta kontroli str. 117-120**. Sprawdzono raporty kasowe miesiąca grudnia 2012 r. z budżetu oraz wydzielonego rachunku dochodów w zakresie:

- ujmowania operacji kasowych w raportach,
- zachowania zgodności przychodu pobranej z banku gotówki do kasy z potwierdzającymi operację dowodami,
- kompletności i prawidłowości dowodów kasowych, w tym, czy zawierały numery identyfikacyjne,
- zgodności zapisów w raportach kasowych z dowodami źródłowymi,
- ujmowania operacji kasowych w bieżącym miesiącu,

- sprawdzenia pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym dowodów wypłaty gotówki z kasy,
- zatwierdzania przez upoważnione osoby dowodów do wypłaty,
- sprawdzenia raportów kasowych przez uprawnionego pracownika.

Obowiązki kasjera w Szkole Podstawowej nr 36 wykonuje Pani Halina A. w której aktach osobowych znajduje się:

- Informacja z Centralnego Rejestru Skazanych z dnia 26.03.2001 r. o braku wpisu p. Haliny A. do rejestru,
- w aktach osobowych brak zakresu obowiązków kasjera,
- oświadczenie o odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie bez podania daty.

Pełniąca obowiązki kasjera p. Halina A. posiada opracowany zakres obowiązków, jako sekretarz szkoły, w którym w pkt 18 napisane jest „Prowadzi kasę”. Kopia zakresu **akta kontroli str.121.**

W celu prawidłowego funkcjonowania kontroli zarządczej należałoby określić obowiązki kasjera w związku z art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych i standardem nr 4 „Delegowanie uprawnień” ogłoszonym w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF. Z 2009 Nr 1, poz. 84)

Nieprawidłowości:

Na wypłaconą gotówkę z kasy w miesiącu grudniu 2012 r. nie wystawiono dowodu KW „Kasa wypłaci” (dotyczy wypłat dofinansowania dla uczniów). Niezałączenie do raportów kasowych dowodów potwierdzających poprawność dokonanych w nich zapisów narusza przepis art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz jest niezgodne z uregulowaniami wewnętrznymi w zakresie gospodarki kasowej (dział VI procedur gospodarki kasowej wprowadzonych zarządzeniem nr 3/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r.). Kopia procedur **akta kontroli str. 122-126.**

11. Kontrola bezpieczeństwa transakcji bankowych

11.1. Kontrolę bezpieczeństwa transakcji bankowych przedstawiono w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 127.** Obsługę bankową jednostki prowadzi ING Bank Śląski w Poznaniu. Kopia uprawnień pełnomocników do rachunku bankowego **akta kontroli str. 128-133.**

Wnioski:

Z kwestionariusza kontroli oraz kopii dowodów załączonych do sprawozdania wynika, że przy wykonywaniu operacji finansowych za pośrednictwem internetu wymagane jest złożenie dwóch podpisów elektronicznych. Podczas realizacji przelewów, w celu zapewnienia ich prawidłowości nie jest weryfikowany przez dyrektora numer konta, na które mają być przekazane środki pieniężne.

12. Prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych, ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych

12.1. Szczegółowe informacje dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych **akta kontroli str. 134-138.** Księgi rachunkowe prowadzone były w okresie objętym kontrolą techniką komputerową przy wykorzystaniu programu VULCAN wersja 12.10.0000

Kontroler ocenił prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych w stosunku do miesiąca kontrolowanego, czyli grudnia 2012 r. W szczególności sprawdzono:

- czy jednostka prowadzi wymagane przepisami ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe,
- czy księgi rachunkowe prowadzone są zgodnie z wymogami określonymi w przepisach prawa,
- sprawdzono kompletność zapisów księgowych i ich udokumentowanie,
- czy dowody księgowe zawierają klasyfikację budżetową oraz dekretną kontową wydatków,

Wnioski:

Szkoła Podstawowa nr 36 prowadzi wymagane przepisami prawa księgi rachunkowe, dowody księgowe zakwalifikowane do ujęcia w księgach rachunkowych zawierają klasyfikację budżetową oraz dekretną kontową. Księgi rachunkowe prowadzone są zgodnie z techniką określoną przez kierownika jednostki w polityce rachunkowości, są prawidłowo oznaczone.

W związku z niezamknięciem ksiąg rachunkowych za 2012 r. kontroler nie dokonał ustaleń w zakresie:

- podliczenia dziennika,
- zgodności obrotów dziennika z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej,
- zgodności sald i zapisów na kontach ksiąg pomocniczych z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Nieprawidłowości:

- a) Kontrolowana jednostka nie dochowała terminu zamknięcia ksiąg rachunkowych za rok 2012, w miesiącu wrześniu 2013 r. księgi rachunkowe za wspomniany okres były otwarte. Działanie takie narusza postanowienie art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- b) Na dzień inwentaryzacji nie sporządzono zestawienia obrotów i sald inwentaryzowanej grupy składników aktywów, czym naruszono postanowienia art. 18 ust. 2 cytowanej powyżej ustawy.
- c) W miesiącu grudniu 2012 r. ujęto w księgach rachunkowych operacje gospodarczą na kwotę 250,00 zł mimo braku w kontrolowanym miesiącu dowodu stanowiącego podstawę jej ujęcia. Działanie takie narusza postanowienie art. 20 ust. 2 i 3 cytowanej powyżej ustawy.
- d) Do ewidencji wydatków strukturalnych nie jest prowadzone konto pozabilansowe 975 „Wydatki strukturalne”. Obowiązek prowadzenia ww. ewidencji wynika z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 128, poz. 861 ze zmianami).
- e) Księgi rachunkowe w 2012 r. prowadzone były z naruszeniem zasad określonych w art. 24 ustawy z dnia 29 września, 1994 r. o rachunkowości. Sposób ich prowadzenia nie zapewniał rzetelności oraz poprawności sporządzenia wymaganych przepisami prawa sprawozdań, dotyczy sprawozdania Rb-28S, dla rozdziału 80101 sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31.12.2012 r. sprawozdania z operacji finansowych Rb-N oraz sprawozdania zestawienie zmian w funduszu jednostki. Danych wykazanych w wyżej wymienionych sprawozdaniach nie można było uzgodnić z zapisami w księgach rachunkowych.

13. Zabezpieczenie dostępu do komputerów oraz dostępu do danych

13.1. Do kontroli zabezpieczenia dostępu do komputerów oraz dostępu do danych wykorzystano kwestionariusz o nazwie „Zabezpieczenie dostępu do komputerów oraz dostępu do danych”, **akta kontroli str. 139-140**. Kwestionariusz został sporządzony przez

Dyrektora jednostki. Sprawdzono zabezpieczenie komputerów, na których gromadzone są dane księgowe. Sprawdzono między innymi czy:

- komputery znajdują się w zabezpieczonym pomieszczeniu,
- funkcjonuje system zabezpieczeń pozwalający wykryć pojawienie się nieupoważnionych osób na terenie jednostki,
- zainstalowane systemy operacyjne, programy użytkowe są legalne i posiadają aktualną licencję
- do danych księgowych mają dostęp wyłącznie upoważnione do tego osoby,
- komputery są zabezpieczone hasłami,
- czy funkcjonują mechanizmy kontroli zapobiegające działaniom polegającym na wprowadzaniu nieautoryzowanych aplikacji i wykrywają te działania.

Wnioski:

Z kwestionariusza sporządzonego przez Dyrektora jednostki wynika, że komputery, na których gromadzone są dane księgowe i kadrowe znajdują się w zabezpieczonych pomieszczeniach, które są monitorowane. Zainstalowane systemy operacyjne, programy użytkowe są legalne jednostka posiada na nie licencje. Komputery zabezpieczone są hasłami, dane księgowe archiwizowane są na dysku przenośnym.

14. Kontrola systemu księgowości komputerowej

14.1. Do kontroli systemu księgowości komputerowej wykorzystano kwestionariusz o nazwie „Kontrola systemu księgowości komputerowej” **akta kontroli str. 141.** Sprawdzono między innymi:

- czy jednostka posiada aktualna umowę na program księgowy,
- jaka jest liczba stanowisk komputerowych, na których prowadzi się równolegle księgowania,
- czy system został zatwierdzony przez kierownika jednostki.

Wnioski:

Kontrolowana jednostka posiada aktualna licencję na program księgowy, księgowania prowadzone są na jednym stanowisku. System został zatwierdzony przez Dyrektora w polityce rachunkowości.

15. Informacje końcowe, nieprawidłowości

1. Na dzień 31.12.2012 r. stwierdzono niezgodność sald ewidencji syntetycznej z saldami wynikającymi z ewidencji analitycznej prowadzonej do kont:

- 013 "Pozostałe środki trwałe" różnica **9 197,72 zł**

- 020 "Wartości niematerialne i prawne" różnica **1,00 zł**.

Powyższe narusza przepis art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. rachunkowości.

2. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne zostały spisane łącznie a nie na oddzielnych arkuszach, co jest niezgodne z § 15 pkt 11 obowiązujących w jednostce procedur inwentaryzacyjnych. Ponadto przy inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych zastosowano metodę spisu z natury a nie jak należało weryfikację sald.

3. Sprawozdanie Rb-28S dla rozdziału 80101 „Szkoły podstawowe” za okres od początku roku do dnia 31.12.2012 r. sporządzone zostało z naruszeniem zasad określonych w § 9 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 03.02.2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz.103), który mówi między innymi, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. W przypadku, ww. sprawozdania dane liczbowe wykazane po stornie wydatków w § 4210 zakup materiałów i wyposażenia nie są zgodne z ewidencją księgową różnica pomiędzy sprawozdaniem a ewidencją księgową wynosi **374,24 zł**.

4. W sprawozdaniu Rb-N sporządzonym wg stanu na koniec I kwartału 2012 r. wykazano saldo sald strony Wn i Ma konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, czyli dokonano kompensaty należności i zobowiązań, czym naruszono art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 j.t. ze zmianami). Saldo Wn kont rozrachunkowych winno wykazywać stan należności, saldo Ma stan zobowiązań, zgodnie z zasadami funkcjonowania takich kont określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca, 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2010 Nr 128, poz. 861 ze zmianami).

Wykazanie w sprawozdaniu Rb-N danych niezgodnych z ewidencją księgową narusza przepis § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań

jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

5. Sprawozdanie finansowe zestawienie zmian w funduszu jednostki sporządzono z naruszeniem przepisów art. 4 ust. 1 ustawy w związku z art. 24 ust.1 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu w pozycji *strata za rok ubiegły* są niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. W sprawozdaniu wykazano kwotę 2 723 593,95 zł natomiast z ewidencji księgowej B.O. konto 860 wynika kwota 2 701 971, 50 **różnica 21 622, 45 zł.**

6. Dochody z tytułu odszkodowania z firm ubezpieczeniowych zostały ujęte na koncie 760 „Pozostałe przychody operacyjne”, co jest niezgodne z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 128, poz. 861 ze zmianami). Zgodnie z cytowanym rozporządzeniem odszkodowanie z firmy ubezpieczeniowej winno być ujęte na koncie 770 „Zyski nadzwyczajne”.

7. W umowach najmu, jako wynajmującego wskazano Szkołę Podstawową nr 36 jednostkę budżetową, która nie posiada osobowości prawnej, a co za tym idzie nie może samoistnie występować w stosunkach umownych. W związku z powyższym, umowy winny być zawierane pomiędzy Miastem Poznań reprezentowanym przez Dyrektora jednostki w ramach pełnomocnictwa udzielonego przez Prezydenta Miasta Poznania, zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 j.t.).

8. Na wypłaconą gotówkę z kasy w miesiącu grudniu 2012 r. nie wystawiono dowodu KW „Kasa wypłaci” (dotyczy wypłat dofinansowania dla uczniów). Niezałączenie do raportów kasowych dowodów potwierdzających poprawność dokonanych w nich zapisów narusza przepis art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz jest niezgodne z uregulowaniami wewnętrznymi w zakresie gospodarki kasowej (dział VI procedur gospodarki kasowej wprowadzonych zarządzeniem nr 3/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r.).

9. Kontrolowana jednostka nie dochowała terminu zamknięcia ksiąg rachunkowych za rok 2012, w miesiącu wrześniu 2013 r. księgi rachunkowe za wspomniany okres były otwarte. Działanie takie narusza postanowienie art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r.

o rachunkowości (Dz. U. z 2013 Nr 330 j.t.).

10. Na dzień inwentaryzacji nie sporządzono zestawienia obrotów i sald inwentaryzowanej grupy składników aktywów, czym naruszono postanowienia art. 18 ust. 2 cytowanej powyżej ustawy.

11. W miesiącu grudniu 2012 r. ujęto w księgach rachunkowych operacje gospodarczą na kwotę 250,00 zł mi braku w kontrolowanym miesiącu dowodu stanowiącego podstawę jej ujęcia. Działanie takie narusza postanowienie art. 20 ust. 2 i 3 cytowanej powyżej ustawy.

12. Do ewidencji wydatków strukturalnych nie jest prowadzone konto pozabilansowe 975 „Wydatki strukturalne”. Obowiązek prowadzenia ww. ewidencji wynika z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 128, poz. 861 ze zmianami).

13. Księgi rachunkowe w 2012 r. prowadzone były z naruszeniem zasad określonych w art. 24 ustawy z dnia 29 września, 1994 r. o rachunkowości. Sposób ich prowadzenia nie zapewniał rzetelności oraz poprawności sporządzenia wymaganych przepisami prawa sprawozdań, dotyczy sprawozdania Rb-28S, dla rozdziału 80101 sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31.12.2012 r. sprawozdania z operacji finansowych Rb-N oraz sprawozdania zestawienie zmian w funduszu jednostki. Danych wykazanych w wyżej wymienionych sprawozdaniach nie można było uzgodnić z zapisami w księgach rachunkowych.

Na tym sprawozdanie zakończono.

Ustalenia zawarte w niniejszym sprawozdania zostały omówione z dyrektorem kontrolowanej jednostki oraz główną księgową. Zgodnie z treścią § 40 pkt 3 Zarządzenia Nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21.12.2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli z upoważnienia Prezydenta miasta Poznania przez Urząd Miasta Poznania kierownik kontrolowanej jednostki w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić stanowisko wobec zawartych w nich ustaleń i ocen.

gr

Sprawozdanie sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymał dyrektor kontrolowanej jednostki, drugi znajduje się w dokumentacji Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod pozycją 72/2013

28.10.2013r.

Kontroler
INSPEKTOR
ds. kontroli
Jadwiga Mazur
Jadwiga Mazur

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

Do wiadomości:

1. Pani Barbara Sajnaj- Skarbnik Miasta Poznania.
2. Pan Przemysław Foligowski- Dyrektor Wydziału Oświaty UMP.

